

Reykjavík 3. september 2021

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið

Efni: Umsög Samorku um drög að reglugerð um breytingu á reglugerð um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit nr. 550/2018. Samráðsgáttamál nr. 166/2021.

Í kynningu á málinu kemur fram að síðast liðið vor samþykkti á Alþingi lög nr. 12/2021 um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998 sem fólu í sér innleiðingu á tilskipun Evrópusambandsins nr. 2009/31/EB um geymslu koltvísýrings í jörðu og kemur fram að breytingum á reglugerðinni sé ætlað að kveða nánar á um framkvæmd og eftirlits með niðurdælingu koldíoxíðs í jarðlög.

Í umsögnum um lagafrumvarpið var á það bent að þó svo umrædd tilskipun tæki ekki með beinum hætti til þeirrar aðferðar við niðurdælingu koltvísýrings sem þróuð hefur verið á Íslandi væri mikilvægt að íslensk lög styddu við þá aðferð og einnig að lögin og afleiddar reglur feli ekki í sér tæknilegar hindranir í þeim efnum. Er þá vísað til þess að tæknilega er getur verið verulegur munur á bæði niðurdælingunni sem slíkri en einnig með hvaða hætti geymslan (bindingin) á sér stað og þar með hvaða aðferðum verður beitt við eftirlit með og mælingar á viðkomandi geymslu/bindingastöðum.

Um þessa þætti í innleiðingu tilskipunarinnar var m.a. fjallað í [nefndarálit](#) umhverfis- og samgöngunefndar og þar með þýðingu innleiðingarinnar gagnvart Íslandi og þeim aðferðum sem hér hafa verið þróaðar. Í nefndarálitinu segir svo:

Bent var á að skilgreining frumvarpsins á niðurdælingu koldíoxíðs til varanlegrar geymslu í jarðlögum kynni að vera of þröng með því að tiltaka sérstaklega steinrenningu. Aðrar tæknilausnir við geymslu og bindingu koldíoxíðs gætu þróast og bæri því ekki að afmarka skilgreininguna með því að tiltaka sérstaklega steiningu sem aðferð til varanlegrar geymslu. Nefndin tekur undir þau sjónarmið sem fram koma í greinargerð frumvarpsins þess efnis að áfram verður hægt að prófa aðrar aðferðir til niðurdælingar þar sem heimild til rannsókna og þróunarverkefna verður enn til staðar. Komi fram nýjar öruggar aðferðir til varanlegrar geymslu koldíoxíðs úr slíkri rannsóknar- og þróunarvinnu væri unnt að endurskoða lögin og heimila slíkar aðferðir.

Líkt og fram kemur í greinargerð með frumvarpinu fellur Carbfix-aðferðin sem slík undir tilskipunina að mati sérfræðinga Evrópusambandsins. Minni áhersla sé á hvað gerist eftir niðurdælingu, þ.e. hvort það steinrenni eða geymist sem lofttegund neðan jarðar. Nefndin **hvetur**

stjórnvöld til áframhaldandi viðræðna við framkvæmdastjórn ESB með það að markmiði að flýta endurskoðun regluverks Evrópusambandsins þannig að báðum aðferðum niðurdælingar til varanlegrar geymslu verði tryggður skýr sess í regluverkinu.

Nefndin telur að með þessari lagasetningu sé ekkert að vanbúnaði þeim aðilum er hyggjast nýta Carbfix-aðferðina til kolefnisbindingar, hvorki innlendum né erlendum. Nefndin ítrekar jafnframt að leggja ber ríka áherslu á að minnka losun gróðurhúsalofttegunda jafnhliða aukinni kolefnisbindingu. Hvorugt verkefnið útilokar eða dregur úr mikilvægi hins.

Enginn vafi er á því að niðurdæling koldíoxíðs í jarðlög felur í sér mikil tækifæri í baráttunni gegn loftslagsvánni og sú aðferð sem þróuð hefur verið hér á landi undir nafninu CarbFix skapar okkur mikla möguleika í þeim efnum. Þá bera að hafa í huga að unnið er að frekari þróunar- og rannsóknarverkefnum á þessu sviði sem kunna að skapa okkur enn frekari tækifæri. Þá gefur tenging niðurdælingarinnar við svonefnt ETS viðskiptakerfi EB um losunarheimildi mikla möguleika til að laða að innlenda og erlenda fjárfestingu að slíkum verkefnum.

Eins og áður segir er mikilvægt við innleiðingu á EB rétti og þar með breytingar bæði á lögum og reglugerðum, að tryggja að ekki skapist hindranir gagnvart séríslenskum aðferðum eins og lýst er hér að framan.

Mikilvægt er að sú reglugerðarbreyting sem hér kemur fram verði sérstaklega rýnd með þetta í huga.

Um leið og Samorka þakkar tækifærið til þess að veita umsögn um málið vísun við til umsagna einstakra aðildarfyrirtækja okkar um það.

Virðingarfyllst,

f.h. Samorku

Baldur Dýrfjörð lögfræðingur